

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

KOMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Meerkkerk; Ds. H. C. van der Ent, Dordrecht-Centrum; Ds. R. Kok, Soest, Ds. H. van Leeuwen, Driebergen; Ds. D. Slagboom, Katwijk aan Zee; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; Ds. M. Vlietstra, Bunschoten; A. Beukers, Alphen a.d. Rijn; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen a.d. Rijn.

REDAKTIE :

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
4231 BP Meerkkerk. Telef. 01837-1357

ADMINISTRATIE :

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74 2406 EP Alphen aan den Rijn, telef. 01720 - 73814, postrek. 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,25 per mm. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

Weent niet - weent wel

„Weent niet over Mij, maar weent over uzelf.

(Lucas 23:28).

„Weent niet over Mij !” De Man van smarten spreekt het tot de Jeruzalemse vrouwen, die schreiend en weeklagend Zijn uitleiding naar Golgotha gadeslaan, geschaard terzijde van de weg. Maar spreekt Hij 't niet over de vrouwen heen, tot allen, die in der eeuwenloop, in de geest Hem zouden gadeslaan, dragende Zijn kruis ?

Hoe gemakkelijk toch, kan bij de beschouwing van de smartelijke taferelen van 's Heeren lijden vals sentiment worden gewekt. Een tot tranen bewogen medelijden met die „lieve Jezus”, die zo heel bittere smarten te dragen krijgt.

Die vreselijke geseling. Die vreselijke doornenkroon. Dat vreselijke kruis.

Maar wie zó reageert op de aanschouwing van de lijdende Knecht des Heeren, verstaat niets van de bloedige ernst, van de schrikkelijke werkelijkheid van de worsteling tussen hemel en hel en de ere Gods en de verlossing der ziel.

„Weent niet over Mij !”

Neen, nu niet en nooit !
Jezus wil er mede zeggen: Ik ga wel naar kruis en lijd smarten, vele smarten, maar Ik ben in de weg der gehoorzaamheid. Mijn weg is de weg naar de heerlijkheid !

O, wie op de lijdensweg achter Jezus aan gaat en ziet met een oog van verlichting des Heiligen Geestes, die zal het verstaan: Zijn lijdensweg is een triomfweg, die uitgang is een ingang in de heerlijkheid, die optocht een zegetocht naar de kroon. En die Zijn werk kent, die weent niet over, maar roemt in en juicht over het lijden van Christus.

„Weent niet over Mij !..... maar weent over uzelf !” Jezus vraagt onze tranen niet voor Zich. Hij vraagt ze voor ons-zelf.

Ach, er is zoveel onderscheid in de tranen die achter Jezus gestort worden. Die van Jeruzalems dochters waren tranen van vleselijk medelijden met de Heere Jezus, Die zij aanzagen als de „mishandelde onschuld”. En zulke tranen behagen de Heere niet, die vergroten Zijn smart. Hoeveel van die klagers zullen er in de buitenste duisternis worden gevonden, die het nimmer hebben verstaan en er ook nooit in kwamen: „voor onze overtredingen tot onze zonde gemaakt”. Gode zij dank, daar worden ook andere gevonden. Die ook wel klagen en wenen, maar over zichzelf. Die hun wegen hebben leren doorzoeken. Die niets in zich ontdekken dan zonde en schuld en geen uitkomst meer zien.

Dan wordt het beleefd: maar weent over uzelf !

Want wenen is noodzakelijk. Als God werkzaam wordt aan de ziel, dan komt er verbreking des harten, een verbroken hart en een verslagen geest. 'k Beken, o Heer, aan U oprecht mijn zonden !

Ach, hoevelen wenen over wat een mens wordt en niet over wat een mens is.

Maar zegt mij, lezer, hebt gij ooit geweend over uzelf ? Dat is over uw toestand voor de eeuwigheid, uw schuld voor God, uw zonden en uw diep verderf ?

Over uzelf, zegt Jezus tot de dochters van Jeruzalem. En als dat waar wordt, dan hoort men een levende klacht, gewerkt door Gods

Geest in de ziel. Dan wordt het een bange klacht in het eenzaam voor God. Maar dan is het ook zo'n zalige klacht, omdat die klacht reikt het oor en het hart van Jezus, en omdat Hij dan spreekt tot de klagende ziel van Zijn genade en vrée.

O, als het recht wenen wordt over eigen zonde, dan wordt die zonde schuld en die schuld, schuld tegenover de Heere.

Dan is er geen plaats voor medelijden met Jezus, maar alleen voor medelijden met zichzelf.

Dan leren wij instemmen met de dichter: „o Heer ! sla toch op mijn geschrei Uw oog; wil naar Uw woord mijn geest verstandig maken”.

Zalig, die zó wenen over zichzelf.

Want zij zullen vertroost worden.

Ds. N. de Jong

Van de Redactie

1. **Allerlei.** Tot de ontmoetingsdag, die D.V. zaterdag 12 april a.s. te Kampen zal worden gehouden, bestaat nog gelegenheid om verzamelingen van jaargangen van ons blad aan ons op te sturen of op die dag aan ons af te geven, met het doel die te laten inbinden. Er kwamen verschillende bestellingen binnen op de afscheidsprek van Ds. Kok. Iemand schreef, dat zij graag zou willen, dat de artikelen van Ds. Van der Ent over Filemon in druk zouden worden uitgegeven. Ze had ook het boek over Gideon. We kunnen melden, dat de bedoeling is, dat de artikelen in boekvorm verschijnen. Men kan zich alvast bij mij opgeven voor een bestelling. Een ander zou het op prijs stellen, wanneer er weer herdrukken kwamen van preken van onze oude Ds. Kok. Vele anderen zullen er ook zo over denken. Er moet echter een uitgever zijn, die dit ter hand neemt en mogelijk ook de toestemming van Ds. Kok, maar we hopen dat die wel te verkrijgen is. Laat men dit zien als een tip.

2. **School voor Dundas en Hamilton.** We kunnen weer een aantal giften verwoorden en wel f 25,- van S.V. te A., drie maal f 100,-, resp. van v.d. B.S. te A., W.H. te B. en H.K. te S. en f 250,- van J.K. te H. De laatste gift was speciaal voor het vervoer van de kinderen. Voor alles heel hartelijk dank. In de laatste mededelingen van het schoolbestuur lazten we, dat er een oude schoolbus van 1973 is gekocht, in de hoop, dat zo de hoge kosten van vervoer van de kinderen kunnen worden verminderd. De kinderen worden dan met een eigen bus opgehaald en weer thuisgebracht. Dat gebeurt ook elders wel. Het blijft evengoed een kostbare zaak, maar schoolbestuur, ouders en meelevenenden doen alles om tot een sluitende exploitatie te komen. De bijdragen uit Holland worden zeer op prijs gesteld.

B.

Ontmoetingsdag te Kampen

D.V. op zaterdag 12 april a.s.

Zoals we al eerder meldten, kunnen we door verbouwing op bovengenoemde datum geen gebruik maken van het kerkgebouw van Sliedrecht-centrum. Daarom verheugt het ons thans te kunnen mededelen, dat we weer de beschikking hebben gekregen over het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Kampen. We zijn daar de kerkeraad van die gemeente dankbaar voor. Het kerkgebouw is, zoals velen al weten,

Van de Administratie

Bij het nazien van de ontvangen giro's werden wij verrast door een gift van f 1250,- van Mw. W. te V. voor ons blad, daarvoor onze dank.

Ook ontvingen wij aan extra giften f 1906,50 w.o. een gift voor B.h.P. van f 200,- en f 200,- voor de school te Dundas; ook dit bedrag geven wij dankbaar door.

Nog niet alle abonnees betaalden hun abonnementsgeld voor 1980. Ons verzoek is, stel het niet langer uit, daar dit voor ons veel werk spaart.

De 1ste Ontmoetingsdag in 1980 is alweer in 't zicht, wij hopen elkander in grote getale D.V. Zaterdag 12 April a.s. in Kampen weer te mogen ontmoeten.

Ook voor de administratie zijn onze Ontmoetingsdagen onmisbaar. De Heere geve ons als steeds met elkander weer een goede dag.

Adm. Bewaar het Pand: Kwartelstraat 74, Alphen a/d Rijn, giro 704350.

v.d.L.

N.B. Het is weer de bedoeling om gezamenlijk uit Alphen en omstreken per bus, die dag Kampen te gaan bezoeken. Gaarne vroegtijdige opgave voor het gezamenlijke reizen aan het bekende adres. J. van den Bosch, Oudhoornseweg 96, tel. 73025, Alphen a/d Rijn.

gelegen aan de 2e Ebbingestraat en voor ons doel uitnemend geschikt.

Het programma luidt als volgt:

Morgensamenkomst, aanvang 10.30 uur:

Opening: Ds. G. Blom te Meerkkerk.

Spreker: Ds. M. Vlietstra te Bunschoten.

Sluiting: Ds. B. de Romph te Vlaarding- en.

PAUZE

Middagsamenkomst, aanvang 2 uur:

Opening: Ds. L. W. van der Mey te Middelharnis.

Spreker: Ds. H. C. van der Ent te Dordrecht-centrum.

Slotwoord: Ds. M. C. Tanis te Slie- drecht-centrum.

Er zal weer gezorgd worden voor koffie en frisdrank. We hopen dat velen deze ontmoetingsdag zullen bezoeken en dat het weer een dag mag zijn van saamverbondenheid in de gunst des Heeren.

Tenslotte: er zal weer een boekentafel zijn. Het is gebleken, dat die in een behoefte voorziet. De laatste keer in Kampen zijn er vele boeken verkocht. U zult er wel op kunnen rekenen dat het boek van Ds. Van der Ent over Gideon er ook te koop zal zijn. Tot ziens, D.V., in Kampen.

B.

DE DORDTSE LEERREGELS

Les 34

Hoofdstuk II

Artikel V en VI.

Hier lezen we:

„Voorts is de belofte des Evangelies, dat een iegelijk, die in de gekruisigde Christus gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe; welke belofte alle volken en mensen, tot welke God naar Zijn welbehagen Zijn Evangelie zendt, zonder onderscheid moet verkondigd en voorgesteld worden, met bevel van bekering en geloof”.

„Doch dat velen, door het Evangelie geroepen zijnde, zich niet bekeren, noch in Christus geloven, maar in ongeloof vergaan, zulks geschiedt niet door gebrek of ongenoegzaamheid van de offerande van Christus, aan het kruis geofferd, maar door hun eigen schuld”.

Het gaat in deze artikelen over: de BELOFTEN van het Evangelie, over het Evangelie zelf; over haar Verkondiging en over de uitwerking ervan.

En dit alles dus als de zuivere leer van Gods Woord bij het stuk der eeuwige verkiezing tegenover de dwaalleer van de Remonstranten ten deze, welke duidelijk omschreven staat in de „VERWERPING DER DWALINGEN” van de D. Synode. We lezen dan betreffende artikel V over de remonstrantse zienswijze: „Die leren, dat alle mensen in de staat der verzoening en de genade des verbonds zijn aangenomen; zodat niemand om de erfzonde der verdoemenis schuldig is of verdoemd zal worden, maar alle mensen van de schuld dezer zonde vrij zijn”.

Dat is duidelijke taal, waarin de remonstrantse dwaalleer is vertolkt. Terecht zeggen onze Dordtse vaders hiervan, dat de H. Schrift zegt, dat wij van nature kinderen des toorns zijn!

Maar hoe is het dan bij die toorn Gods mogelijk, dat God Zijn Evangelie zendt tot alle volken en mensen?

Wel, dit houdt verband met de OPENBARING van Zijn toorn.

Deze kan ONDERSCHIEDENLIJK plaats hebben. Want God kan Zijn volle toorn uitgieten over de mensen, maar die volheid ook als 't ware tijdelijk inhouden. De uitgieting van de volle toorn geschiedt in de hel.

Eeuwig recht ware het geweest, wanneer God bij de val van de mens in het paradijs Zijn toorn over de zonde TEN VOLLE over Adam en Eva en over het ganse menselijk geslacht had doen neerkomen. Dan had er dus geen behoudenis en verlossing kunnen geschieden.

Maar toen God de mens had uitgedreven uit het paradijs, stonden toch de CHERUBIM voor de ingang van het paradijs met het uitgetrokken ZWAARD, om de weg tot de „boom des levens” te bewaken.

Sinds dien heeft echter het zwaard van Gods wrekende gerechtigheid gerust in haar schede, zodat die volle toorn Gods nog niet over het mensdom is uitgestort.

Eerst in de volheid des tijds is dat zwaard uit de schede te voorschijn gekomen, maar eeuwig wonder **niet-neergekomen op het Skon Gods, doch op GEBROEDER LIEVE ZOON!**

Dit was geprofeteerd door de profeet Zacharia.

We lezen in Zach. 13:7:

„Zwaard, ontwaak tegen Mijn Herder en tegen de Man, Die Mijn Metgezel is, spreekt de Heere der heirscharen”. „Ontwaak” wijst hier op het tevoorschijn treden van het zwaard. Zo hing dat zwaard al boven de kribbe, in de rechtzaal van Kajafas en Pilatus over Christus en inzonderheid op Golgotha!

Het rustende zwaard in de schede, na de val des mensen, wees dus op het uitstel van de eeuwige straf. Zo kwam er plaats of liever mogelijkheid voor de BELOFTE DES EVANGELIES, namelijk in de „moeder-belofte”: „En Ik zal vijandschap zetten tussen u en deze vrouw en tussen uw zaad en tussen haar zaad; Datzelve zal u de kop vermorzelen en gij zult het de verzenen vermorzelen”. (Dit laatste dus het zwaard over Christus).

Lezer(es)! Dit uitstel en het nog verkeren onder de BELOFTE VAN HET EVANGELIE is er voor ons, dus na Christus' dood en opstanding!

Daarmede bewijst de Heere, de heilige en rechtvaardige God, Zijn grote lankmoedigheid en taai geduld. Want Hijzelf getuigt in Ezech. 33:11: „Zeg tot hen: Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere Heere, zo Ik lust heb in de dood des goddelozen! Maar daarin heb Ik lust, dat de goddeloze zich bekere van zijn weg en leve. Bekeert u, bekeert u van uwe boze wegen, want waarom zoudt gij sterven, o huis Israëls?”

We zien hierin duidelijk begrepen „DE BELOFTE DES EVANGELIES”, waarover het in artikel 5 van D.L. gaat.

Maar wat is te verstaan onder de „belofte des Evangelies?”

Het artikel zegt ervan: „Dat een iegelijk, die in de gekruisigde Christus gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe”. Deze uitspraak is kennelijk een heenwijzing naar het gesprek van de Heere Jezus met Nikodemus over de wedergeboorte en het geloof, waarover we lezen in Joh. 3. Daarbij maakt de Heere Jezus een vergelijking met

de verhoring van de koperen slang in de woestijn. Hij zeide: „En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, also moet de Zoon des Mensen verhoogd worden”. Dat is geschied aan het kruishout op Golgotha. Het is noodzakelijk door het geloof met de dodelijke wonden der zonde genezing te zoeken in de gekruisigde Borg. Dit lezen we in vers 15: „Opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe”.

Deze belofte is enerzijds persoonlijk gericht (een iegelijk), maar anderzijds ook bedoelend oud en jong, rijk en arm, Jood en heiden. Daarom moet de belofte des Evangelies verkondigd worden aan alle volken en mensen, tot welke God naar Zijn welbehagen Zijn Evangelie zendt, zonder onderscheid. Zo lezen we in artikel 5.

„Zonder onderscheid”, staat er. Dit geldt dus „voor alle mensen”.

We spraken eens iemand, die volhield, dat de beloften van het Evangelie alleen betreffen de uitverkorenen. We hielden hem voor, de zo even aangehaalde tekst uit Ezech. 33: „Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere Heere, zo Ik lust heb in de dood des goddelozen!”

Zijn antwoord was: Ja, maar met die goddeloze bedoelt de Heere de uitverkoren zondaar.

Deze jongeman maakte dus wel onderscheid in de verkondiging van de beloften des Evangelies. Dat is, in strijd met wat we hier lezen in artikel 5. Maar bovenal met wat Gods Woord leert. Heeft Christus Zelf niet tot Zijn discipelen gezegd: „Gaat dan henen, onderwijst al de volken, dezelve dopende in de Naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes; lerende hen onderhouden alles, wat Ik u geboden heb”. (Matth. 28:19).

Maar, is er dan toch een algemene verzoening?

Volstrekt niet. Want onze Dordtse vaders laten in dit artikel 5 er direct op volgen: „Met bevel van bekering en geloof”. Dit bevel beluisteren we bij diezelfde tekst van Ezech. 33: „Bekeert u, bekeert u van uwe boze wegen, want waarom zoudt gij sterven, o huis Israëls?”

Ja, hoeveel keer komen we dit bevel tegen in Gods Woord!

Zo spreekt ook artikel zes duidelijk van een „door het Evangelie GEROEPEN zijn”.

Hier is sprake van een ROEPING uit de heilsorde. En die kunnen we naar de onderscheiding, welke onze vaders maakten, zien als in een ALGEMENE zijde en als in een BIJZONDERE zijde van de roeping door het Evangelie.

Zeër zeker is die bijzondere zijde van de roeping noodzakelijk, namelijk als de toepassende, zaligmakende werking van de Heilige Geest! Die de bekering en het geloof in het hart werkt door het Evangelie.

Nu schrijft artikel 6 ook van velen, „die zich niet bekeren, noch in Christus geloven, maar in ongeloof vergaan”.

Bij wie ligt nu hiervan de schuld? In enig gebrek of ongenoegzaamheid van de offerande van Christus of in de eigen schuld van de mens, die niet gelooft? Dit laatste is de werkelijkheid.

Dus niet in enig gebrek of ongenoegzaamheid van Christus' offerande. Neen, Christus' offerande was een VOLKOMEN zoenoffer en ALGENOEGZAAM. We hebben echter hierover reeds gesproken bij de behandeling van artikel drie.

Nu zoekt de mens van nature helaas de schuld altijd bij een ander. Dat deden Adam en Eva reeds. En het zit in ons aller bloed.

Lezer(es)! Hebt u de schuld van uw onbekeerd-zijn en van uw ongeloof al bij u zelf gezocht?

Of zegt ge bij uzelf: och, als ik niet uitverkoren ben, dan kan ik er toch niets aan doen, dat ik onbekeerd ben en geen geloof heb. De Heere moet toch de bekering en het geloof schenken?

Ja, zo tracht de mens zich achter zij onmacht weg te schuilen en in feite God de schuld te geven inplaats dat hij zijn hoge verantwoordelijkheid aanvaardt. Maar men zal toch alleen UIT GENADE zalig worden, zo merkt ge op. Dat lezen we ook in het volgend artikel van onze D.L., in artikel 6. Inderdaad. Hierover echter nader in een volgende les D.V.

Alleen willen we nu vast zeggen, dat beide zaken, verkiezing en verantwoordelijkheid, duidelijk in Gods Woord staan aan-

gewezen. Doch in deze verhouding:

„De verborgen dingen zijn voor de Heere, onze God; maar de geopenbaarde zijn voor ons en onze kinderen”. (Deut. 29:29a).

En daarom! Welke uitwerking heeft de verkondiging van de belofte des Evangelies en het bevel van bekering en geloof bij u?

Dr.

v.L.

CREMATIE

2

Om de lijkverbranding aanvaardbaar te maken is er wel eens op gewezen, dat de lichamen van Saul en zijn zonen te Jabes verbrand zijn geworden, 1 Sam. 31:12. Daarbij wordt opgemerkt dat David die mannen van Jabes prees voor hun weldadigheid en hen zegende, 2 Sam. 2:4, 5.

Maar hier wordt de Schrift slechts gedeeltelijk gehanteerd.

Want we lezen in eerstgenoemde tekst: dat hun beenderen „begraven” werden onder het geboomte te Jabes. In de tweede: het zijn de mannen van Jabes in Gilead, die Saul „begraven” hebben.

Hier is dus duidelijk sprake van begraven. Door een halve tekst aan te halen doet men de Bijbel een groot onrecht aan. Wij kennen allemaal de betreffende geschiedenis. De inwoners van Jabes, door Saul van de Ammonieten verlost (1 Sam. 11:1-11) hebben met gevaar van hun leven de lijken van Saul en zijn zonen van de muur te Beth-San afgenomen. Daarmede betoonden zij hun dankbaarheid aan de gezalfde des Heeren. Calvijn merkt hierbij op: dat hun lichamen „aan de aarde” zijn toevertrouwd, meer ter wille van de levenden dan van de gestorvene Saul.

Voor dat verbranden van een deel der lichamen kunnen verschillende redenen genoemd worden.

De vrees bestond, dat de Filistijnen de lichamen zouden kunnen vinden om er opnieuw de spot mee te gaan drijven.

Aannemelijker echter is, de verre staat van ontbinding, omdat de lichamen in de brandende zon, als een prooi der roofvogels, aan de muur hadden gehangen.

Maar we lezen tenslotte - hoewel het vlees verbrand werd - dat de beenderen begraven werden.

Daartegenover vinden we in de Schrift dat Josia de koning van Juda, de beenderen van de afgodische Baäls priesters op hun altaren, tot meerdere verfoeiing en verontreiniging, liet verbranden, 2 Kron. 34:5.

In dit verband is het nuttig de kanttekening over ditzelfde onderwerp te lezen in 2 Kron. 23:5 n.l. over de „chemarim” wat betekent: warm zijn, branden, zwart worden; ook tezamen getrokken, gerimpeld en ingerold, hetwelk door de brand veroorzaakt wordt. Volgens Hosea 10:5 worden met de „chemarim” bedoeld: des kalfs' afgodische papen of priesters (kantt.) Zie verder o.a. Zef. 1:4 waar gesproken wordt van het uitroeien van Baäls overblijfsel. Hiervoor noemden wij reeds een aantal teksten, waarin duidelijk sprake is van Gods oordeel der vervloeking, wanneer het over het verbranden der gestorvenen of ter dood veroordeelden gaat, z.a. Achan en de overspelers(sters) uit Leviticus hiervoor genoemd.

Ook zouden we nog kunnen wijzen op Gen. 38:24, waar Judas het oordeel der verbranding over Tamar uitspreekt, dat niet uitgevoerd werd omdat Juda zelf zijn belofte verbroken had.

In Amos 2:1 spreekt de Heere een oordeel uit over de koning van Moab, die de koning der Edomieten tot kalk verbrand heeft. Van dezelfde profeet lezen we in hoofdstuk 6:10 over het wegnemen der beenderen van degenen die in een huis verbrand zijn. En als we deze tekst vergelijken met 8:3, dan vinden we: vele dode lichamen zullen er zijn, in alle plaatsen zal men die stilzwijgend wegwerpen. Want zij waren niet om des Heeren naam te vermelden. (Amos 6:10).

Deze en meerdere Schriftplaatsen moeten ons afschrikken om een dode te laten verbranden, aan het vuur over te geven.

We willen op nog een tegenwerping wijzen, die dan het verbranden van de gestorvene zou kunnen rechtvaardigen. B.v. 2 Kron. 16:14. Want zeggen sommigen: we lezen toch ook van koning Asa dat 'zij over hem een gans grote „branding” brandden.

In het eerste gedeelte van dit vers vinden we echter: „En zij begroeven hem in z'n graf, dat hij voor zich gegraven had in de stad”. Dus

eerst begraven ! En daarna: een branding over het dode lichaam als een eerbewijs met specerijen van verscheidene soorten naar „apothekerskunst”. Ten onrechte wordt deze tekst aangaande Asa in verband gebracht met de verbranding van Sauls beenderen. Deze zijn bovendien begraven, onder het geboomte van Jabes, zie 1 Sam. 31:13. Deze z.g. erebranding is heel wat anders dan het lichaam te doen verassen. Jeremia zegt o.a. van de erebranding: Gij zult sterven in vrede, en naar de brandingen der vaders, waarbij de kanttekenaren opmerken: „gelijk men uwe voorzaten bij hunne begrafenissen vereerd heeft met vuren of het branden van allerlei kostelijke specerijen”, Jer. 34:5. Van koning Joram lezen we echter dat hij heenging zonder begeerd te zijn en dat het volk geen branding over hem maakte, 2 Kron. 21:19/20. Wij kunnen de Schrift alleen recht verstaan door tekst met tekst te vergelijken. Maar er is nog iets wat heel belangrijk is n.l. het met Christus begraven en opgewekt te zijn, zoals het tarwe in de aarde bewaard wordt om uit dat „vergaan” en sterven, vruchten voort te brengen. Daarover een volgende keer D.V.

A.B.

Voor de jeugd !

Beste jongelui !

De brief van Paulus aan Filemon. 60

„De genade van onze Heere Jezus Christus zij met uwen geest, amen”.
Fil.: 25

Aan alle dingen komt een einde. Ook aan de overdenking van de brief aan Filemon. We hebben er nu boven geschreven de laatste tekst. Het is een heel bekende tekst, omdat hij in meer brieven van Paulus de laatste tekst is. Het is ook een heel rijke tekst. Ik geloof in dit opzicht ook te moeten zeggen: Een veel gebruikte en tevens weinig begrepen tekst. Het is een zegenbede. Als je de brief nog eens van het begin af leest, dan zal het je opvallen, dat de brief ook met een zegenbede begint. Zie vers 3: „Genade zij ulieden en vrede van God, onzen Vader, en de Heere Jezus Christus”. Goed gezien begint de brief dus met genade en hij eindigt er ook mee. Daar zit ook al weer lering in. De brief is als het ware ingeklemd in de „genade”. En zo moet het hele leven ingeklemd zijn in de genade. Dat wil zeggen: We hebben genade nodig bij het begin en ook bij de voortzetting en niet minder bij het einde.

Wat het zeggen wilde elke dag weer uit genade te leven, had Paulus heel goed geleerd. Zijn leven was niet gemakkelijk. Hij had heel wat te verwerken uiterlijk en innerlijk, lichamelijk en geestelijk. Doch de Heere had tot hem gezegd: „Mijn genade is u genoeg”. Daar kon hij het mee doen. En daar heeft hij het ook mede gedaan. Dit maakte zijn leven rijk. Niet naar aardse maatstaven gemeten, maar in geestelijk opzicht.

Dat rijke leven bidt hij ook Filemon en de zijnen toe. Want het staat in het meervoud. Heel letterlijk staat het er zo: „De genade van de Heere van ons, Jezus Christus, zij met de

geest van ulieden”. De zegenbede geldt dus niet alleen Filemon, maar ook degenen die met hem waren.

Het is genade van onzen Heere. Daarbij stil te staan is op zichzelf al een rijke gedachte. Want ook hier komt de gemeenschap der heiligen in naar voren, gelijk we dit bij vers 3 al overdacht hebben. De gelovigen, waar Paulus door genade bij behoren mocht, vormden een gemeenschap. Zij waren allemaal het eigendom van de Heere. — welk een Heere ? Want het was geen aardse heer, gelijk men er toen veel had. Mensen die er slaven op na hielden, deze hun eigendom noemden en daar ook mee deden naar hun welgevallen. Er waren wel goede heren bij, maar ook heel kwade heren. Als men het eigendom van een kwade heer was, dan had men het als slaaf niet best. Doch deze Heere gaat alle goede heren zeer ver te boven. Er is niemand met Hem te vergelijken. Hij heeft de Zijnen lief, met een eeuwige liefde. Hij heeft hen zo lief, dat Hij hen met Zijn dierbaar bloed gekocht heeft, en also heeft Hij hen Zich tot een eigendom gemaakt. En Hij zorgt opperbest voor hen. Zij hebben geen gebrek aan enig goed. Hij heeft hen voor Zijn rekening genomen, voor de tijd en voor de eeuwigheid. Als zij de Naam van hun Heere maar hoorden, dan sprong hun hart op van vreugde. Want Zijn Naam is voor het oprecht gemoed, van al Zijn gunstvolk eeuwig goed.

Deze Heere wordt vervolgens nog nader aangeduid als Jezus Christus. Jullie hebben op de catechisatie mogelijk, hopelijk ! meer dan eens gehoord, dat de Heere te kennen is uit Zijn Namen. Hier worden er dan twee genoemd. Dat zijn wel de meest bekende namen. Maar het zijn zeer veel zeggende namen. Want de naam „Jezus” betekent „Zalmaker”. En zalig maken wil zeggen: Iemand verlossen van het hoogste kwaad en hem brengen tot het hoogste goed”. Die andere naam „Christus” is ook zo veelzeggend. Want deze betekent: „Gezalfde”. Dat wil zeggen dat Hij door God de Vader is gezalfd met de Heilige Geest en dat zonder mate. Daardoor is Hij bevoegd en bekwaam om Zijn ambten, van zoveel betekenis voor het geestelijke leven, op een volkomen wijze uit te voeren. Want Hij is de allerhoogste Profeet en Leraar om de verborgen raad en wil Gods tot des mensen verlossing volkomen te openbaren.

Hij is ook de enige Hogepriester, Die met Zijn offerande een volkomen genoegdoening heeft teweeggebracht, en met Zijn voorbede nog steeds tussentreedt bij de Vader. Hij is ook de eeuwige Koning, Die Zijn volk bij de verworven verlossing beschut en bewaart en hen ter zaligheid straks eeuwig voeren zal. Van zulk een Heere het eigendom te mogen zijn, is, dunkt mij, geen kleine zaak. En dat is men dan niet uit verdienste, niet omdat men dit waardig is, maar alleen uit genade. De genade is ook door Hem verworven. Hij is, om het zo eens te zeggen „genade-loos” behandeld, opdat Zijn onderdanen die dat hebben verdiend, met genade rijk zouden kunnen worden bedeeld. Er is bij Hem een eeuwige volheid van genade. En die is nooit te ledigen. Hij wordt, zoals dat wel eens gezegd wordt, van geven niet armer en van inhouden niet rijker.

De genade is ook veelkleurig. Je kunt het woord „genade” van verschillende kanten

bekijken. En dan komen er iedere keer weer nieuwe gedachten uit naar voren. We spreken daarom wel van „ontdekkende genade”, „ vertroostende genade”, „zaligmakende genade”, „moedgevende genade”, „genade om te leven”, „genade om te sterven”, „genade om alles te verdragen, wat in het leven verdragen moet worden”. Hier zou nog veel meer geschreven kunnen worden. Ieder die zijn leven „ingeklemd” weten mag in de „genade”, weet dat „alles” genade is. En dan genade, niet van een mens, niet van een aards koning, maar van onze Heere Jezus Christus. Het is een genade die niet op houdt bij de dood, maar die medegaat over dood en graf heen. Het is genade tot in de eeuwigheid toe. Daar zal men dan ook alleen „genade” de eer geven, namelijk van Hem, Die ze zo rijk verworven heeft.

De genade van onze Heere Jezus Christus, zij met uwen geest. Of: met de geest van ulieden. Waarom zou dat er nu zo staan: met uwen geest ? En niet zonder meer: met u ?

Ik geloof dat dit de reden is: De geest is datgene waardoor de mens zich onderscheidt van het dier. En men had toen ter tijd in zijn geest veel te verwerken. Men zou geestelijk heel gemakkelijk in verwarring kunnen raken. Als men denkt aan alle dwaalgeesten die er toen ook waren, met de daarmee niet zelden gepaard gaande vervolgingen. Paulus wist er van mee te praten. Als men dan in de geest geen „ondersteunende genade” kreeg, men zou het af laten weten.

En daar Paulus Filemon en de zijnen kende, daar het in zichzelf ook maar mensen waren, zwak van moed en klein van krachten, daarom bidt hij hun geest de genade van de Heere Jezus Christus zo rijkelijk toe.

Ik hoop dat deze zegenbede nu de lezers ook wat aan gaat spreken. Wij leven ook in een geestelijk zeer verwarde tijd. Velen zien het niet meer zitten. Veel „meelopers” vallen daarom vroeg of laat ook af. Doch als men werkelijk het eigendom van de Heere Jezus Christus mag zijn, dan is afvallen niet mogelijk. Daar staat de Heere Jezus Christus Zelf voor in. O zeker, als het van ons af moest hangen, dan was er geen enkele garantie. Maar nu is de genade van de Heere Jezus Christus er garant voor, dat men volharden zal tot het einde toe. Ja, daar staat de Heere Jezus Christus Zelf voor in.

De brief wordt besloten met het woordje „amen”. Dat is maar niet een stopwoord, waar het zo menigmaal voor gebruikt wordt, om b.v. een gebed te beëindigen. Doch het heeft hier volle betekenis. Het wil zeggen: Het zal waar en zeker zijn. Alles wat in deze brief staat, is onfeilbaar. Daar kun je zonder meer op aan. En dat geldt natuurlijk niet alleen van deze brief, maar ook van de gehele bijbel. Het is Gods getuigenis; Dat eeuwig zeker is, En slechten wijsheid leert.....

Toen Paulus zijn brief geschreven had, heeft hij hem aan Onesimus meegegeven, opdat die hem aan Filemon zou overhandigen. Hij had in deze korte brief dus heel wat in zijn zak en ook in zijn hart.

Nu we aan het einde zijn, geef ik die brief maar weer aan jullie mee. In de hoop dat je hem niet in je zak zult steken om hem dan te vergeten, maar dat hij ook zal worden meegedragen in het hart. Dan heb je een hele schat bij je voor hoofd en hart. Jullie aller vriend Ds. H.C.v.d. Ent

ALLE BEGRIP TE BOVEN (42)

10. De ziekte van Jane (2)

Mercy had naar de terugkomst van Catharine uit Londen verlangd. Ze zei: „Ik zag er naar uit om te horen wat zij te vertellen had van mijn broer en zuster en de andere vrienden, waar ze geweest was. Alles wat ze zei zonk diep in mijn hart, ik kon ook niet aan één woord weerstand bieden, want het kwam krachtig tot mij, dat de Heere Zijn waarheid in hun harten gebracht had en ik durfde niet te twisten over vele dingen die ze vertelde, welke zij deze of gene had horen zeggen. Ik herinner de uitdrukking van iemand, die het getuigenis van de Geest in zijn hart had: „Ik ben zekerder van deze goddelijke waarheden dan ik van mijn eigen bestaan ben”. Ik voelde werkelijk blijdschap in mijn hart, dat zo'n zekerheid verkregen kon worden en een zeer bemoedigende hoop, dat ik op zekere dag dit geloofsvertrouwen in mijn eigen ziel zou mogen bezitten”.

„De Heere scheen ons te leiden”, zegt Catharine, „in veel genade in al onze relaties met Jane. Wat ik zei leek in haar hart te dringen als de waarheid van God en de aanwezigheid van God was waarlijk op een wondervolle manier met ons als we met

elkander spraken. Toch kan niemand zich voorstellen de beproeving waar sommige dingen voor mij aanleiding waren, maar de Heere had mij zo daadwerkelijk van de waarheid overtuigd en zo'n kracht ervan in mijn hart gegeven, dat ik ook niet het geringste durfde betwijfelen. Inderdaad gaf Hij mij en mijn twee geliefde zusters een zeer vaste overtuiging, dat al waren onze zonden als de haren van ons hoofd, dat wij in deze beproeving aan Zijn zijde stonden-dat de strijd niet de onze, maar de Zijne was”.

Jane daalde tot het diepste punt van haar ziekte (die ongeveer zes weken duurde) af en werd toen begiftigd met een zeer bijzondere openbaring van het lijden van de Heere Jezus Christus, die ze een weinig later kon beschrijven. Ze heeft dit haar hele leven nooit vergeten. Ze was gezonken, zegt ze, tot de plaats waar nooit hoop komt (ze geloofde werkelijk dat ze daar was), toen de Heere Jezus tot haar naderde. Ze zag Hem als „de Man van smarten en verzocht in krankheid”, en, zegt ze „Ik stond stil voor Hem. Ik durfde Hem niet te vragen om mij te redden. Wij spraken niet, maar we stonden elkaar aan. Toen legde Hij Zijn handen op mij en deed Hij mij voelen, dat Hij mij liefhad met een eeuwige liefde. En Hij deelde aan mijn ziel zo'n

onuitsprekelijke liefde voor Hem mee, dat ik bedroefd was om Hem met een onuitsprekelijke droefheid. Toen werd de hele plaats waar we waren veranderd. Gestild was de hevige storm en orkaan, de vreselijke macht en woede van de vijand was verdreven en ziet, mijn ziel vond een plaats van de diepste rust met Jezus Christus in Zijn eigen graf. En in deze plaats van allerdiepste droefheid was ik met Jezus Christus alleen opgesloten. Ik ben er van overtuigd, dat de dingen, die het Hem behaagde mij hier te leren grote en machtige dingen waren en alle tezamen te wonderlijk om op enigerlei wijze door een natuurlijk hart te worden verstaan en te verborgen om in woorden te worden uitgedrukt, maar God leert de mens wetenschap in de weg, die Hem behaagt. En ik kan waarlijk zeggen: „O Heere, Gij doorgrondt en kent mij, Gij bezet mij van achteren en van voren en Gij zet Uw hand op mij. Deze kennis is mij te wonderbaar, zij is hoog, ik kan er niet bij”. En ik kan ook zeggen: „Gij hebt mijn ziel in benauwdheid gekend”.

Nu, toen het Hem behaagde en toen het getal der dagen vervuld was, deed Hij mij een hand voelen, die mij aanraakte, en een stem sprak tot mij, zeggende: „ontwaak gij die slaapt en sta op uit de doden en Christus zal over u lichten”. En onmiddellijk ontving ik kracht om mij in het bed op te richten, waar ik zo lang als het ware met handen en voeten vastgebonden had gelegen met niet meer kracht om mij te bewegen dan een lijk, daar ik geloofde dat mijn ziel mijn lichaam verlaten had. Ja, „de doden zullen horen de stem van de Zoon van God”, en dat deed ik. Toen ging ik rechtop in bed zitten. Van die tijd af voelde ik dagelijks mijn gezondheid en kracht toenemen. Maar het gevoel, dat ik had, toen ik mezelf weer een levende ziel op de aarde bevond, was net alsof ik mijn Heere in het graf had achtergelaten en ik bleef vele dagen treuren, zoals Maria aan de opening van het graf weende. Ik wist, dat ik op Hem gezien had, Wie mijn zonden doorboord hadden en ik „rouwklagde over Hem als met de rouwklage over een enige zoon en kermde bitterlijk over Hem, gelijk men bitterlijk kermt over een eerstgeborene”. Maar die droefheid was niet zonder hoop. Er was een onuitsprekelijke zoetheid in, die me de naam van droefheid deed liefhebben. En ik denk vaak aan de woorden die Hij tot mij sprak in die diepe, diepe droefheid: „En gij dan hebt nu wel droefheid, maar Ik zal u wederom zien en uw hart zal zich verblijden en niemand zal uw blijdschap van u wegnemen”.

Jane kreeg geleidelijk haar gezondheid en kracht terug, maar het was inderdaad zeer langzamerhand. Zij schrijft:

„Op een keer had ik een zeer beangstigende droom. Iemand gaf mij een gebedenboek van de Kerk in mijn hand en zei me, dat ik de dienst voor de Kerstdag op moest zoeken. Ik begon het boek te doorzoeken, telkens opnieuw, maar kon die niet vinden. Eindelijk werd mij het woord „Uitgedelgd” op een vreselijke wijze voor ogen gesteld en ik werd in grote angst wakker. Deze

droom bracht een vreselijke neerslachtigheid over mijn ziel. Ik dacht zeker, dat het niet anders kon betekenen dan dat Jezus Christus nooit voor mij geboren was. Ik stond op en trachtte een weg te vinden ter ontkoming, maar mijn hele grond scheen weggenomen: het diende tot niets te bidden zonder Christus en stellig was het duidelijk voor mij uitgemaakt, dat de Zaligmaker nooit voor mij geboren was. Toen ik mijn ontbijt gebruikt had wierp ik mezelf op de bank en daar lag ik als iemand die van alle goed beroofd was. Halverwege de morgen kwam Catharine de kamer binnen. Ik had mijn moeite aan niemand verteld. Zij zei: „zal ik je een hoofdstuk voorlezen?” En de bladzijden van de Bijbel omslaand zei ze: „Ik denk dat ik dit zal lezen”. Het was het tweede hoofdstuk van Lucas. O, hoe wonderlijk werd haar keus van dit hoofdstuk voor mij gezegend, want ik voelde heel zeker, dat niemand anders dan de Heere Zelf haar geleid had, daar Hij van de angst waarin ik verkeerde afwist. Terwijl zij las, verdwenen de afgrijzingen van de droom en de aanvechting en ik voelde, dat ik nog in de nabijheid van de deur der genade was, nog mocht hopen op Jezus, de Vriend van zondaren, de „Zaligmaker, Welke is Christus, de Heere”.

De lange donkere winteravonden hielden haar opgesloten in haar kamer, waarschijnlijk in een bed met gordijnen, maar zij moesten tenslotte wijken, zodat zij opstond en we lezen van de zusters, dat zij haar op een warme dag in januari meenamen in de tuin. „Toen ik in de tuin rondgereden werd”, zegt ze, „rustten mijn ogen op een pas geopende bloem en ik had zo'n onuitsprekelijk gevoel van zaligheid als de kennis helemaal te boven gaat. Het moet een druppel van hemelse zaligheid geweest zijn, die de Heere Jezus Christus in mijn hart deed druppelen. Waarlijk, ik kan getuigen: „Hij maakt arm en maakt rijk, Hij doet ter helle neder dalen en Hij doet weder opkomen”. Dit gevoel duurde maar een ogenblik, toen ik langs die schitterende bloem ging en de herinnering eraan is mij nabij zo vaak als ik naar dezelfde gele bloesems kijk als ze in de lente opengaan”.

Mr. Bourne schreef in die tijd zijn eerste brief aan de zusters, toen hij van de ziekte van Jane had gehoord en van de spanningen, waaronder de andere verkeerden.

„Uw zuster weet nu iets van de betekenis hiervan”, schrijft hij, „De tollenaar van verre staande wilde ook zelfs de ogen niet opheffen naar de hemel, maar sloeg op de borst, zeggende: „O God, wees mij zondaar genadig”. Het is niet: ik heb niets te vrezen, ik twijfel nooit aan Gods genade, met vele andere van zulke woorden. O neen! Maar het is nu: „Wilt Gij, kunt Gij U over mij ontfermen?” O, hoe verandert de taal als het vuur de arme ziel aangegrepen heeft en begonnen is met een zeer verschrikkelijke vlam veel hoogmoed, ijdele waan en lichtvaardige belijdenis die nooit enige eer aan God zouden brengen, te verbranden!

Reformatische
Scholengemeenschap
„GUIDO DE BRÈS”
voor lyceum, havo en mavo
te Rotterdam.

Gevraagd per 1 augustus 1980
DOCENTEN

voor de volgende vakken:

Engels, 29 uur, 1e, 2e gr.
Frans 29 uur, 1e, 2e gr.
Aardrijkskunde, 16 uur, 2e gr.
Wiskunde, 24 uur, 2e, 3e gr.

Sollicitanten dienen te behoren tot de Ger. Gezindte.

Inlichtingen bij en sollicitaties aan de rector
drs. M. Burggraaf, tel. 010 - 826644 (school),
01807 - 17523 (thuis).

Schooladres: Haastrechtstraat 25, 3079 DC,
Postbus 92, 3007 AE Rotterdam.

JOH. CALVIJNSCHOOL - VEENENDAAL

Afd. K.O. Deze school gaat uit van de Chr. Geref. Pniëlkerk en de Geref. Gem. (syn.) te Veenendaal, maar wordt ook bezocht door kinderen uit andere kerken van de Gereformeerde Gezindte. Wij zoeken voor de D.V. per 1 aug. a.s. te openen kleuterschool een

KLEUTERLEIDSTER

van beslist reformatische beginselen. De benoeming zal (waarschijnlijk) eerst een tijdelijk karakter hebben.

Sollicitaties vóór 1 april a.s. aan de secr. van het bestuur, dhr. A. Polder, Regentesselaan 58, 3905 GX Veenendaal.

Rustoord „Repos
Ailleurs”
U moet of wil er uit om even
bij te komen of om wat aan
te sterken...of omdat u wat
meer aanspraak wenst?
Bel dan eens Driebergen
03438-2466.
Dieft geen bezwaar. Geen
T.V. of radio.

Loof, loof, mijn ziel,
den Hoorder der ge-
beden: Vergeet nooit
één van Zijn welda-
digheden; Vergeet ze
niet: 't is God, die z'u
bewees.

Ps. 103 : 1b (ber)

De HEERE, Die leven
gaf en leven spaarde,
heeft op Zijn tijd, ons
huwelijk met Zijn ze-
gen willen bekronen.

Het vervult ons met
diepe verwondering
en grote dankbaar-
heid, dat Hij ons een
zoon heeft toebe-
trouwd.

ARIE THEODOOR

We noemen hem
Arjen.

A. van Heteren v.d.m.
T.C. van Heteren-
v.d. Berg.

4251 EP Werkendam,
27 februari 1980.
Bruigomstraat 2.

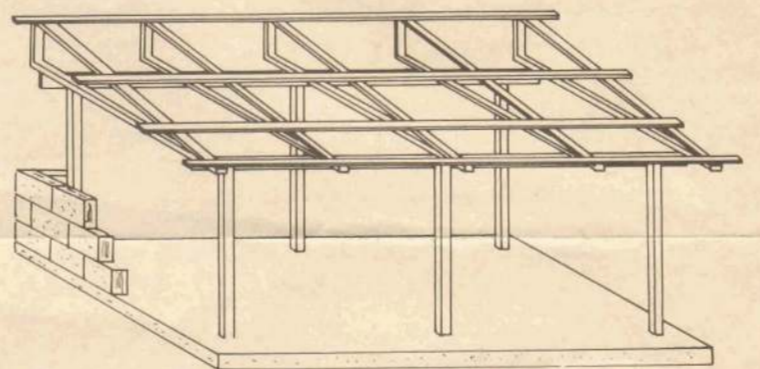

Stichting Ref. Hulpactie
WOORD EN DAAD

Giro 3020900

Gorinchem

**HELP HEN
AAN EEN ONDERDAK**

In 1980 moeten vier krottenwijken in Guatemala verdwijnen. Nieuwe woningen ontbreken echter geheel. Hier worden 400 gezinnen, slachtoffers van de aardbeving in 1976 gesteund door Woord en Daad.

Een programma beoogt, voor hen allen dit jaar een solide huis te bouwen. Kosten per huis f 1450,-. Bouwt u allen mee?

St. Ref. Hulpactie Woord en Daad

GIRO 3020900 Gorinchem
met vermelding „Onder de pannen”.

U kunt hier of in een ander land een kind financieel adopteren voor f 35,- per maand. Inlichtingen: J. Slot, Rembrandtlaan 10, Doorn. Tel. 03430 - 4103.

Inlichtingen alg.: I. 't Lam, Postbus 560, Gorinchem. Tel. 01830 - 32550. Privé 23604